

Datum: Rijeka, 9. srpnja 2026.

Kolegij: Patologija

Voditelj: Nasl.doc dr.sc. Koraljka Rajković Molek

e-mail voditelja: koraljkarm@uniri.hr

Katedra: Katedra za temeljne medicinske znanosti

Studij: Sveučilišni prijediplomski studij - Sestrinstvo redovni

Godina studija: 2

Akadska godina: 2026./2027.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Patologija je obvezni kolegij na drugoj godini preddiplomskog sveučilišnog studija Sestrinstvo. Sastoji se od 30 sati predavanja i 8 sati vježbi (2 ECTS). Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta zdravstvenih studija, u prostorijama Zavoda za citologiju i patologiju KBC Rijeka i virtualno u sklopu sustava za e-učenje „Merlin“. Cilj nastave iz kolegija Patologija jest da studentu pruži znanje o mehanizmima oštećenja stanica, tkiva i organa te ga upozna s morfološkim promjenama koje su podloga bolestima i stanjima s kojima će se najčešće susretati u svom radu. Zadatak nastave je da studenti usvoje znanja iz odabranih poglavlja patologije, relevantnih za studij Sestrinstva.

Popis obvezne ispitne literature:

Jakić – Razumović J, Šarčević B: Patologija. Zagreb: Naklada Slap, 2010.

Popis dopunske literature:

1. Seiwerth S, Krušlin B, Kos M, Galešić Ljubanović D: Patologija. Zagreb: Medicinska naklada, 2023.
2. Jukić S: Patologija za više medicinske sestre. Zagreb: Medicinska naklada, 1994.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1 Stanična patologija
Navešti čimbenike koji uzrokuju oštećenje stanica, definirati mehanizme njihova djelovanja klasificirati i opisati tipove oštećenja stanica (reverzibilno i ireverzibilno oštećenje). Nabrojati i objasniti stanične prilagodbe. Definirati pojam pigmenta te nabrojiti i objasniti vrste pigmenta. Navešti znakove smrti.
P2 Upala i cijeljenje

Definicija upale, vrste upale: uzročna podjela, vremenska podjela, morfološki oblici upale, anatomski podjela upale. Nabrojati komponente upalne reakcije. Definirati akutnu upalu, kroničnu upalu i njihove karakteristike. Nabrojati i opisati morfološke oblike akutne i kronične upale. Navesti kliničke znakove upale, prognozu akutne upale, mehanizam procesa cijeljenja upale i poremećaje cijeljenja.

P3 Novotvorine

Definicija novotvorina, histogenetska, morfološka i klinička klasifikacija novotvorina, obilježja dobroćudnih i zloćudnih novotvorina, način rasta i širenja novotvorina, kliničko i histološko stupnjevanje novotvorina. Etiološka klasifikacija novotvorina. Karcinogeneza: kemijski, fizikalni i biološki agensi. Epidemiologija novotvorina. Laboratorijska dijagnostika novotvorina.

P4 Imunopatologija

Sustav antigena tkivne podudarnosti. Poremećaji imunosnog sustava. Autoimune bolesti. Imunodeficiencije: nasljedne i stečene. Amiloidoza. Transplantacijska patologija.

P5 Razvojne i genetske bolesti

Razvojni poremećaji, okolišni i genetski uvjetovani poremećaji razvoja. Klasifikacija genskih poremećaja koji se nasljeđuju prema Mendelovim zakonima; autosomno dominantne, autosomno recesivne i bolesti spolno vezanog nasljeđivanja.

P6 Poremećaji tjelesnih tekućina

Definirati edem, mehanizme nastanka edema i kliničke oblike edema. Definirati dehidraciju. Definirati i objasniti hiperemiju i kongestiju. Definirati krvarenje te anatomsku, etiološku i kliničku podjelu krvarenja. Definirati hemostazu i trombozu. Kliničke značajke tromboze. Definirati emboliju. Definirati i klasificirati infarkt. Definirati šok, etiološka podjela šoka, kliničke faze šoka.

P7 Bolesti krvnih žila i srca

Bolesti srca:

Zatajenje srca, urođene srčane greške, ishemijska bolest srca (angina pectoris, infarkt miokarda, nagla srčana smrt). Hipertenzivna bolest srca. Plućna bolest srca. Bolesti endokarda srčanih zalistaka. Reumatska bolest srca. Infektivni endokarditis. Bolesti miokarda i bolesti perikarda.

Bolesti krvnih žila:

Arterioskleroza, ateroskleroza, aneurizme, upala krvnih žila (vaskulitis), bolesti vena, bolesti limfnih žila.

P8 Bolesti pluća

Infektivne bolesti pluća. Kronične opstruktivne bolesti pluća (KOBP). Astma. ARDS. Atelektaza. Tumori dišnog sustava: karcinom larinksa, karcinom pluća. Bolesti poplućnice (pleure) i tumori pleure.

P9 Bolesti hematopoetskog sustava

Bolesti eritrocita. Bolesti trombocita. Bolesti leukocita i limfocita. Bolesti limfnih čvorova. Anemije. Novotvorine hematopoetskog sustava: limfocita (limfomi, leukemije), novotvorine stanica mijelopoetice.

P10 Bolesti bubrega

Bolesti glomerula (glomerulopatije): nefrotski / nefritski sindrom. Bolesti tubula i intersticija bubrega. Pijelonefritis. Bubrežni kamenci, Tumori bubrega.

P11 Bolesti mokraćnog i muškog spolnog sustava

Bolesti mokraćovoda, mokraćnog mjehura i mokraćne cijevi. Bolesti testisa i epididimisa (upale, tumori), bolesti vanjskog spolovila, bolesti prostate (nodularna hiperplazija, prostatitis, tumori).

P12 Bolesti probavnog sustava

Kongenitalne anomalije. Bolesti jednjaka (poremećaji motorike, upale, tumori jednjaka). Bolesti želuca (upale, vried, novotvorine želuca). Bolesti tankog i debelog crijeva (ishemijska bolest crijeva, opstrukcija crijeva, Crohnova bolest, ulcerozni kolitis, celijakija, tumori tankog i debelog crijeva). Bolesti crvuljka.

P13 Bolesti jetre, žučnog mjehura i gušterače

Bolesti jetre (vaskularne, infektivne, toksična oštećenja jetre, ciroza jetre, tumori jetre). Bolesti žučnog mjehura (upale, kamenci, tumori). Bolesti gušterače (upale, šećerna bolest, tumori).

P14 Bolesti ženskog spolnog sustava

Bolesti stidnice (upale, tumori). Bolesti rodnice. Bolesti vrata maternice (upale, pretumorske lezije (CIN), tumori). Bolesti trupa maternice (hiperplazija, endometrioza, tumori). Bolesti jajovoda i jajnika (upale, tumori).

P15 Ginekološka citologija i probir raka vrata maternice

P16 Bolesti dojke

Razvojni poremećaji dojke. Upale dojke. Fibrocistične promjene. Tumori dojke (dobroćudni i zloćudni: intraduktalni karcinom i invazivni karcinomi dojke). Patologija muške dojke (ginekomastija, karcinom).

P17 Bolesti endokrinog sustava

Bolesti hipofize (adenomi). Bolesti štitne žlijezde (Basedowljeva (Gravesova) bolest, gušavost, tiroiditis, tumori). Bolesti doštitne žlijezde (hiper i hipoparatiroidizam). Bolesti nadbubrežnih žlijezda (poremećaji funkcije, Cushingov sindrom, Connov sindrom, Addisonova bolest, tumori kore i srži nadbubrežne žlijezde). Multipla endokrina neoplazija (MEN).

P18 Bolesti koštanog i mišićnog sustava

Bolesti skeletnog mišićja (upale, atrofije, distrofije, tumori). Miasthenia gravis. Bolesti kostiju: poremećaji razvoja kostiju, poremećaji metabolizma (osteoporoza, osteomalacija, rahitis, Pagetova bolest kostiju). Upale kostiju. Prijelomi kostiju. Tumori kostiju i hrskavice. Bolesti zglobova (upale, tumori).

P19 Patologija kože

Upane, imunološke bolesti i najčešće novotvorine

P20 Bolesti središnjeg živčanog sustava (CNS-a)

Hidrocefalus, edem mozga, povećanje intrakranijskog tlaka, trauma CNS-a. Cerebrovaskularne bolesti (moždani infarkt, krvarenje). Upale mozga i moždanih ovojnica. Demijelinizacijske i neurodegenerativne bolesti. Tumori CNS-a

Popis vježbi s pojašnjenjem:

V1: Upoznavanje s radom u patohistološkom laboratoriju metode (tehnike) rada u laboratorijima Zavoda za patologiju, način i mogućnosti njihove primjene u dijagnostici.

V2 Upoznavanje s radom u citološkom laboratoriju metode i primjena

V3: Vrste uzoraka i obrada materijala -koji sve uzorci dolaze u pojedine laboratorije i kako se obrađuju, što je važno prilikom uzimanja materijala, kako ga čuvati, transportirati i obilježiti prema dijagnozi, metodi i kliničkom pitanju

V4: Citologija kao dijagnostička metoda – studenti će se upoznati sa specifičnostima dijagnostičke metode prema organskim sustavima (punktat koštane srži, PAPA test, citologija izljeva i urina)

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci**.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**. Završni ispit je pismeni ispit koji sadrži 50 pitanja s jednim odgovorom te nosi 50 bodova.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A – 90 - 100% bodova - izvrstan (5)

B – 75 - 89,9% - vrlo dobar (4)

C – 60 - 74,9% - dobar (3)

D – 50 - 59,9% - dovoljan (2)

F – 0 - 49,9% - nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

ne

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

/

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2026./2027. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
28.09.2026.	11,00-14,00 Z 5 P1 Stanična patologija P2 Upala i cijeljenje		Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek
05.10.2026.	11,00-14,00 Z 5 P3 Novotvorine P4 Imunopatologija		Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek
12.10.2026.	11,00-14,00 Z 5 P5 Razvojne i genetske bolesti P6 Poremećaji tjelesnih tekućina		Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek
19.10.2026.	11,00-14,00 Z 5 P7 Bolesti krvnih žila i srca P8 Bolesti pluća		Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek
27.10.2026.	11,00-14,00 Z 5 P9 Bolesti hematopoetskog sustava		Doc.dr.sc. Irena Seili-Bekafigo
02.11.2026.	11,00-14,00 Z 5 P10 Bolesti bubrega P11 Bolesti mokraćnog i muškog spolnog sustava		Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek

09.11.2026.	11,00-14,00 Z 5 P12 Bolesti probavnog sustava P13 Bolesti jetre i gušterače		Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek
23.11.2026.	11,00-14,00 Z 5 P14 Bolesti ženskog spolnog sustava P15 Probir raka vrata maternice		Izv.prof dr.sc Danijela Vrdoljak Mozetić
30.11.2026.	11,00-14,00 Z 5 P16 Bolesti dojke P17 Bolesti endokrinog sustava		Doc.dr Irena Seili-Bekafigo
04.12.2026.		08,00-11,00 Zavod/Katedra za patologiju V1	
07.12.2026.	11,00-14,00 Z 5 P18 Bolesti koštanog i mišićnog sustava P19 Patologija kože P 20 Bolesti centralnog živčanog sustava		Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek
08.12.2026.		Zavod za patologiju i citologiju (Sušak) V2,3	Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek
10.12.2026.		08,00-11,00 Zavod za patologiju i citologiju (Sušak) V4	Nasl.doc.dr. Koraljka Rajković Molek

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Stanična patologija	1,5	Z3
P2	Upala i cijeljenje	1,5	Z3

P3	Novotvorine	1.5	Z3
P4	Imunopatologija	1	Z3
P5	Razvojne i genetske bolesti	1	Z3
P6	Poremećaji tjelesnih tekućina	1,5	Z3
P7	Bolesti krvnih žila i srca	2	Z3
P8	Bolesti pluća	2	Z3
P9	Bolesti hematopoetskog sustava	2	Z3
P10	Bolesti bubrega	1.5	Z3
P11	Bolesti mokraćnog i muškog spolnog sustava	1.5	Z3
P12	Bolesti probavnog sustava	1.5	Z3
P13	Bolesti jetre i gušterače	1.5	Z3
P14	Bolesti ženskog spolnog sustava	1.5	Z3
P15	Ginekološka citologija i probir raka vrata maternice	1.5	Z3
P16	Bolesti dojke	1.5	Z3
P17	Bolesti endokrinog sustava	1.5	Z3
P18	Bolesti koštanog i mišićnog sustava	1.5	Z3
P19	Patologija kože	1	Z3
P20	Bolesti centralnog živčanog sustava	1.5	Z3
	Ukupan broj sati predavanja	30	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Upoznavanje s radom u patohistološkom laboratoriju	2	Zavod za patologiju MF
V2	Upoznavanje s radom u citološkom laboratoriju	2	Zavod za patologiju i citologiju (Sušak)
V3	Vrste uzoraka i obrada materijala	2	Zavod za patologiju i citologiju (Sušak)

V4	Citologija kao dijagnostička metoda	2	Zavod za patologiju i citologiju (Sušak)
	Ukupan broj sati vježbi	8	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	18.01.2027.
2.	08.02.2027.
3.	22.02.2027.
4.	17.06.2027.